

Un enemic del Poble

NOM. 9: DESEMBRE 1917
(IV DE LA ERA DEL CRIM)

FULLA DE SUBVERSIÓ ESPIRITUAL

REDACTOR EN CAP:
J. SALVAT PAPASEIT

LLUITA × BELLES GESTES I ACCIONS : eterna espiral vers l'Infinit.

VICTORIA

VOLUNTAT × UN DESIG BOIG DE CÓRRER : i córrer sempre als cims, així com fuig la cèrvola.

JOVENTUT

Un jaç arran de la carretera
per als vells i els qui cauen.
— NO HI VOLGUEU SABER RES.
Si acàs,
que ells mateixos s'aixequin.

Hi ha un HOME a la presó,
dels qui avençaven:
JUNTEU-VOS,
treieu-li l'embarràs que li oprimeix les mans.
PERQUÈ FACI CAMÍ.

Al desencoratjat no l'atieu.
Ni al fanàtic
absurde.
Deixeu-los barallar;
que es destorbin ells sols.

Experiència,
moral,
sistemes de govern,
sistemes filosòfics,
rel·ligions:

SOFISMES

Sofismes els sofismes per als qui només veuen amb els ulls del cervell.

Mes...
si cal governar i dirigir,
agafeu una tralla.
Vos estimaran més i àdhuc obeiran.
— NO VOLGUEU GOVERNAR.

Amunt! Amunt!
Encara més...
A on anem? No és bo preocupar-se'n.

Ara ha sortit del niu un oronell.
— AIXÓ JA ÉS UN CAMÍ.

SEMPRE AMUNT!!

SAGETA DE FOC

J. SALVAT PAPASEIT

COLUMNA VERTEBRAL: SAGETA DE FOC

Solitud

Sol. Sempre sol.

—Com un estigma, com una infàmia, com mal guanyat plaer.

Sol en la terra, sol entre els homes. Quantes voltes m'he trobat en mig d'una gran multitud, i de prompte sentir un afros buit entorn meu! Quantes voltes, caminant amb companys, he vist que llur cretinitat, havia fet fugir el meu jo pensant, i sols restar entre ells el meu cós maquinal i feixug! I és aleshores quan m'he sentit més sol. I és aleshores quan he cercat *qualcom* que pogués venir amb mi. — He cercat a Déu, al Déu de les religions que jo m'havia imaginat ple de bondat i de bellesa; i he trobat un déu odiós i repugnant. — He cercat l'amor que jo somiava, dolç i misteriós, i he vist que l'amor era encadenament i servilisme. — He cercat la virtut, i sols existia la mentida i la falsedat. — He cercat també el pecat i el vici i he sentit tristesa i aborriments.

El càstic de la solitud sols poden sofrir-lo els homes que no creuen en la conformitat de la vida; que no creuen en l'inevitabilitat de la vida. — Perquè una ànima i un cós s'avinguin a caminar sols, cal, primer, que hagin gosat de la multitud, que hagin sentit el vèrtic de les vides enormes.

Solitud significa serenitat, l'absoluta serenitat de la passió. — Solitud significa fermesa, la fermesa que cal per a viure una vida intensa.

L'home multitudinari estima ço que és frívol; l'home sol, estima ço que és immens, etern.

Heusaquí, doncs, l'eficàcia de la solitud; malgrat ser el càstic del home que és diferent dels altres. — EMILI EROLES

Comentant a Nietzsche

Homes crudels, homes atrassats

S'ha parlat sovint de la crudeltat de la guerra. Els homes no saben batallar sense una aguditzada idea de la maldat, sense un desig insaciable de fer mal. És un plaer mesquista que impera en els dos bàndols, i més que fer cadàvres, és una bella il·lusió veure barbotejar la sang, calenta i vermella, de l'enemic. Per a fer sofrir al pròxim s'han buscat tots els refinaments possibles. El cor humà ha servit d'alambí i retorta. Aquesta ensenyança de la guerra podem comparar-la amb ço que deia Nietzsche en el seu *Humà, massa humà*: «Els homes que són crudels avui, deuen fer-nos l'efecte d'estadés de civilitzacions anteriors que haguessin sobreviscut: la muntanya de la humanitat presenta en ells al descobert les formacions inferiors que d'altra manera permaneixen ocultes. Són homes atrassats, el cervell dels quals, per efecte de tots els accidents possibles en el curs de la herència, no han observat una sèrie de transformacions bastant delicades i múltiples. Ens mostren el que tots *havem sigut* i ens causen por: però són tan poc responsables com pot

Hola, per Josep Obiols

Ingenuïtat

Els meus companys han dit:—Podem fer gresca amb les rialles del pecat mortal.

Cerquem la dona que ens serveixi d'esca.—

...I la mirada escorcollant el mal era tan clara com vas d'aigua fresca,

J. M. LÓPEZ-PICÓ

ésser-ho un pedaç de granet d'ésser granet. En nostre cervell deuen trobar-se aiximateix, certes ranures i replecs corresponents a aquesta manera de pensar, com en la forma de certs órguens humans deuen trobar-se vestigis de l'estat pisciforme. Però tals replecs i ranures no són ja el llit en que roda actualment el curs de nostres sentiments.»

Si Nietzsche visqués ara, veuria com veritablement el curs dels sentiments humanitaris roda encara pel llit de les intel·ligències pristines, d'una pre-humanitat, o bé d'una post-humanitat, ja caduca, abjecte i miserable, i el progrés moral de l'univers ha descendit ja més enllà de les forces humanes, i s'ha desenfrenat corrent vers el camp de la maldat, amb una passió i amb una desesperació de la seva pròpia crudeltat, que tot el món trontolla. — JOAN PUIG

Dibuix, per E. Ferrer

Apologia de la Quimera

Sembla una paradoxa i és evident que el poder que té l'home de crear-se per l'intel·ligència sistemes de esclavitut, és una prova de la seva superioritat damunt les bèsties desposeïdes del dó de la paraula. Qui no reflexiona, no viu propiament; qui no aspira a ideals superiors de sel·lecció, per erronis que's presentin al manifestar-ne l'intenció, no és, en veritat, un home. El que passa és que per manca d'una llibertadora orientació inicial en el seu tresor de creació metafísica que li és l'imaginació, l'home, massa feble encara, es deixa dur a l'etzar de ço que ha trobat fet: reposa en ço que deuria combatre, s'aixarreeix en l'esperit, i l'intensitat, en l'acció, minva, dislocada.

No; no es tracta d'aixugar la deu abundosa de l'efusió ineludible a l'existència social, sinó de donar curs a ço que no's pot tòrcer: que és l'incommovible llei de la renovació.

En el pla objectiu de les corrents universals de la cultura, està vist que ha superat a la de l'instint, la víctima per raons ideològiques.

Blaves missatgeres de la joiosa fantasia, s'ofereixen les idees amb tota llur influència, al situar-les més enllà de les passions del lloc o del moment: en tant s'esvaeixen fictícies renovacions col·lectives per venir solament sostingudes en el xorc miratge de les superioritats ètniques merament fisiològiques.

Per lo que fa a l'aspecte individual del problema sempre irresolt de les necessitats subconscients, per a qui no ha tastat les lliures delícies del pensament, la teologia o el materialisme tenen una natural raó d'existència. L'esperit, despert, pot, en canvi, prescindir-ne, derivant la llur força profunda a noves manifestacions de sociabilitat. ¡Ai del que se'n abstingui per baix cinisme o altre vil fredor! No gaudirà del saludable estímul de la convicció de que mai ha de dir-se enlloc la darrera paraula sobre el destí de l'home i que a ningú es dable sapiguer totalment com l'imaginació podrà resoldre's, al reposar de la fúria dels segles, en la presentida ciutat del bon acort.

JOSEP M.^a DE SUCRE

Acabada la guerra, la criminalitat augmentarà en el món d'una manera afrosa. I una literatura patriòtera farà la apologia dels valents-assassins. És un mai acabar...

Convé a la Veritat que escriguem sempre. Les coses que diguem, ja les ha dit tothom; MES NO LES SAB TOT HOM.

Contingut del nombre 8 de UN ENEMIC DEL POBLE

Art-Evolució, per J. Torres-Garcia. — Simulaciones, per Volney-Condé Pelayo. — Mots-propis, per J. Salóat Papasset. — Dibuix, per Barradas. — Retrat, per Siquella.

A. ARTÍS, Impressor : Carrer de Girona, 116; Barcelona